

Yttrande

(M, L, C, KD)

2020-06-02

Ärende nr 2.1.10

Yttrande angående tillfällig arbetsordning i kommunfullmäktige under covid-19

Kommunfullmäktiges presidium har med anledning av pandemin och Covid-19 diskuterat och förankrat förutsättningarna för fullmäktiges arbete och sammanträden tillsammans med partiernas gruppledare vid flera tillfällen under våren.

Parterna har tillsammans kommit överens om en särskild ordning för vad som gäller inför samtliga sammanträden som har ägt rum under pandemin. Detta för att minska riskerna för smittspridning och för att säkerställa ett fortsatt demokratiskt beslutfattande.

Överenskommelsen har hitintills byggts på följande delar:

- En person från respektive parti yrkar och framhåller partiets syn i frågan.
- Inläggen är korta och koncisa.
- Ordföranden bedömer stödet för enskilda yrkanden utifrån den mandatfördelning som valresultatet gett dem och inte utifrån tjänstgörande ledamöter.
- Det förslag där det finns en majoritet i fullmäktige blir också huvudförslag. Det är även det förslag kommunfullmäktiges ordförande kommer finna att fullmäktige bifallit när det ställs proposition.
- Partierna ombeds att inte begära votering, efter röstning, partierna uppmanas i stället att använda protokollsanteckning och möjligheten till reservation.
- Kommunfullmäktige tillämpar frikostiga bordläggningar.
- Kommunfullmäktige fastställer ingen sluttid men eftersträvar att sammanträdet ska vara så kort som möjligt. Därför behandlas endast beslutsärenden.
- Antalet närvarande ledamöter i salen ska vara så få som möjligt, vilket innebär att minst 41 ledamöter behöver närvara för att fullmäktige ska vara beslutsmässigt.

Fullmäktigeförsamlingar runt om i landet har kommit överens om olika varianter och modeller i syfte att minska det totala antalet närvarande. Kvittning har varit en variant och det har gjorts på något olika sätt bland annat beroende på hur mandatfördelningen ser ut. Åtgärden att minska genom kvittning bygger fullt ut på frivilliga partiöverenskommelser.

Kommunallagen reglerar inte förfarandet och fullmäktige bör inte heller fatta något beslut i frågan eftersom det är just en överenskommelse mellan partierna, det är också en rekommendation från Sveriges kommuner och regioner. Kommunallagen kräver dock att antalet tjänstgörande uppgår till mer än hälften av ett fullsatt fullmäktige.

En bakgrund till nuvarande överenskommelse som gäller för staden, att sammanträdet ska vara så kort som möjligt, handlar om att följa Folkhälsomyndigheternas rekommendation om att hålla nere längden på långvariga (mer än ett par timmar) händelser, då dessa kan öka risken för smittspridning.

Vår förhoppning är att kommunfullmäktige ska kunna återgå till sina ordinarie arbetsformer så snart som det är möjligt. Vi beklagar att fullmäktige under rådande omständigheter inte kan debattera som brukligt och att exempelvis motioner och interpellationer blir bordlagda. Mot bakgrund av ovanstående föreslås att förslaget avslås.

Yrkande

2020-05-11

Initiativärende

SD yrkande angående tillfällig arbetsordning i kommunfullmäktige under covid-19

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Inför ett kvitteringssystem i kommunfullmäktige likt vår riksdag och andra kommuner har gjort.

Yrkandet

Idag ombeds partierna i Göteborgs Kommunfullmäktige att inte begära votering efter röstning, partierna uppmanas i stället att använda protokollsanteckning och möjligheten till reservation. Ingen debatt får äga rum. Kommunfullmäktige tillämpar frikostiga bordläggningar. Kommunfullmäktige fastställer ingen sluttid men eftersträvar att sammanträdet ska vara så kort som möjligt. Därför behandlas endast beslutsärenden.

Ett kvitteringssystem tillåter votering och korta debatter, begränsa däremot antalet talare och repliker. Det är hedervärt att kommunfullmäktige vill vara effektiva, men vi kan inte offra grundläggande demokratiska principer för att uppnå detta. Rädsla och osäkerhet för med sig nya regler som ger de styrande befogenheter att anta de regler de själva vill ha. Detta strider mot vårt folkstyre, och det blir på så vis det mest radikala som antagits vad gäller arbetsordningen i Göteborgs Kommunfullmäktige.

I kristider vi behöver en ren demokrati mer än någonsin. Filosofen Charles Montesquieu sade en gång ”*Den som har makt tenderar att missbruka den*” detta konstaterade han när han lanserade den tredelade makten.

Nu är vi (som alla säkert vet) ett av få länder i Norden som inte tillämpar en maktodelningsprincip likt den Montesquieu utvecklade. Vi tillämpar en folksuveränitetsprincip där all offentlig makt utgår från folket och där folkets representanter i riksdag och kommunfullmäktige har den slutgiltiga rösten i alla kommunala frågor. Likväl är Montesquieus ord ändå tänkvärda när det kommer till folkstyret i Göteborgs Stad.

Vi är övertygande om att de styrande i Göteborgs Stad vill det allra bästa för kommunen i dessa tider av kris – men vi kan inte offra grundläggande principer som vi är stolta över, såsom rätten till votering, en debatt och det fria ordet. Vi tror heller inte att styrande i Göteborg vill missbruka den makt de får genom obegränsade befogenheter att anta nya regler. Men historien visar oss att det är just under exceptionella omständigheter som vi behöver demokratisk kontroll och maktfördelning. Det är när vi har något att frukta som god bedömning kan tillåtas försvinna. Demokrati är inte en lek.